Examensarbete

Grundlärarprogrammet F-3 240 hp, Examensarbete 1

Flerspråkighet i klassrummet

Transspråkande och lärarens förhållningssätt

Svenska 15 hp

Halmstad 2020-07-03
Ida Nilsson och Melanie Daa

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

Förord

Vad vi har uppmärksammat under vår verksamhetsförlagda utbildning är att det finns en brist på en språkintegrerad undervisning, där lärarna tar vara på flerspråkigheten som finns i klassrummen. Vi har dessutom upplevt att modersmålsundervisningen, svenska som andraspråksundervisningen och den ordinarie undervisningen fungerar som separata undervisningar. Det vill säga att det finns inga kopplingar mellan undervisningsformerna. Detta i förhållande till vårt eget intresse för språkutveckling låg till grund för det valda forskningsområdet.

Vi har tillsammans haft ett gott samarbete där vi delat på arbetet för att få fram ett resultat. Vi har individuellt letat fram passande forskning, som sedan blivit läst och granskat av båda parter innan det sammanställts i arbetet.

Vi vill också passa på att tacka vår handledare Ole Olsson för all den hjälp, stöttning och de goda råd som vi fått genom arbetets gång. Dessa synpunkter och tankar har bidragit till ett utvecklat arbete.

Vi vill också tacka våra medstudenter Ida Bergstrand och Elina Lind för bra opponeringar, som bidragit till att vi kunnat utveckla vårt arbete ytterligare efter givande diskussioner och kommentarer. Samt vår bedömare Pernilla Granklint Enochson för vidare tips och idéer för vårt fortsatta arbete.

Innehållsförteckning

Förord 2
1 Inledning 5
1.1 Syfte och frågeställning 6
2. Centrala begrepp 6
2.1 Flerspråkighet 6
2.2 Pedagogiskt transspråkande 6
3 Forskning inom området 7
4 Metod 11
4.1 Databaser och sökord 11
4.2 Avgränsningar 12
4.3 Sökprocess 13
4.4 Analysmetod 13
4.5 Metoddiskussion 14
5 Resultat 15
6 Analys 21
6.1 Lärarens förhållningssätt 21
6.2 Samarbete 22
6.3 Transspråkande 22
7 Diskussion 23
8 Implikationer 27
Referenslista 28

1 Inledning

Skolinspektionens (2010) granskning visar att det finns brister i den svenska skolan när det gäller undervisningen för flerspråkiga elever, då det syns skillnader på de elever som har svensk bakgrund och de som har invandrarbakgrund. Samtidigt visar skolverkets (2019a) statistik från läsåret 2018/19 att av de elever som inte är födda i Sverige är det endast 47,4% som klarar målen i alla ämnen i slutet av årskurs 9, i jämförelse med 71,1% för de elever som är födda i Sverige med utländsk bakgrund och 82,1% för de eleverna med svensk bakgrund. Även resultaten från PISA (Program for International Student Assessment) 2018 visar att elever med invandrarbakgrund ligger under OECDs genomsnitt som jämför och utvärderar medlemsländernas resultat. Sverige är ett av få länder som faktiskt hamnar under OECD-snittet (Skolverket, 2019c).

Flerspråkigheten och andelen elever med annat modersmål än svenska ökar i skolan, därför är språkutvecklingen inom svenska ett relevant forskningsområde. Skolverkets (2019d) statistik visar att läsåret 2009/2010 fanns det drygt 18% elever med annat modersmål i förskoleklass, medan drygt 26% av eleverna i förskoleklass läsåret 2018/2019, hade ett annat modersmål. Det innebär att det finns en ökning av elever med annat modersmål i skolan. Lärare i skolan behöver därför kunskap och utbildning inom flerspråksinlärning för att möta alla elevers behov, eftersom strävan är en skola för alla. Grundskolan är obligatorisk i Sverige och enligt språklagen (SFS 2009:600) ska den som har ett annat modersmål än svenska ges möjlighet att använda och att utveckla sitt modersmål.

Föreliggande arbete är inriktat på att göra en forskningsöversikt av lärarnas olika förhållningssätt till elevernas flerspråkighet i klassrummet och hur de ges tillåtelse att använda sin språkliga repertoar. Skolverket (2019b) belyser vikten av att använda språket på ett rikt och nyanserat sätt, och att detta är nära kopplat till lärandet och identitetsutvecklingen.

En strategi som lärare kan använda sig av i svenskundervisningen är transspråkande. Det är ett relativt outforskat område inom svenskundervisningen. Wei (2011) menar att transspråkande till skillnad från kod-växling handlar om att eleverna får möjlighet att använda sig av hela sin språkliga repertoar, det vill säga att det inte endast sker en översättning och blandning av språken som vid kod-växling. Transspråkande handlar om hela den språkliga repertoaren och innefattar allt som elever använder för att föra sig kommunicera, det kan handla om olika språkliga strukturer och system som exempelvis formen att tala, skriva, minnas, läsa, gester, lyssna med mera (Wei, 2011). Transspråkande och kodväxling kan relateras till varandra. Kod-växlingen fokuserar ofta på talet medan transspråkande är mer multimodalt, och det innehåller kod-växling (Garcia, 2009)

1.1 Syfte och frågeställning

Arbetets syfte är att undersöka vilken forskning det finns om lärarens påverkan och främjade av elevernas möjlighet att vara flerspråkiga i svenskundervisningen. Syftet och frågeställningen av intresse mot bakgrund till det skolinspektionen (2010) skriver, om att språket har en betydande roll för all kunskapsutveckling. Därför är det viktigt att lärare behöver se över hur de kan tillgodose språkutvecklingen oavsett vilka språkliga resurser som eleverna har.

Frågeställningarna som besvaras genom detta arbete är:
"Vilka förhållningssätt kan finnas bland lärare kring flerspråkighet i klassrummet?"
"I vilka situationer förekommer pedagogiskt transspråkande?"

2. Centrala begrepp

Här redogörs några centrala begrepp som används genom arbetet, begreppen behöver förtydligas då det finns olika definitioner på dem.

2.1 Flerspråkighet

Håkansson (2003) menar att de finns två typer av två/flerspråkighet, dels finns det dem som har vuxit upp med flera språk och sedan finns det dem som behöver lära sig att praktisera fler språk. Håkansson (2003) skriver att barn som innan treårsåldern tillägnar sig fler språk är simultant flerspråkiga. Barnen kan då ha föräldrar som pratar olika språk med barnet, eller om det pratas olika språk på olika platser. Vidare finns det de som är succesivt två/flerspråkiga, individen har då ett språk från början (ett modersmål) och ska lära sig ett annat språk efter treårs ålder. Skolverket (2018) skriver att i det svenska samhället kopplas oftast flerspråkigheten till de som har ett förstaspråk från början och senare lägger till ett andraspråk, alltså en succesiv flerspråkighet.

2.2 Pedagogiskt transspråkande

Pedagogiskt transspråkande innebär att eleverna får möjlighet att använda sig av alla sina språkliga resurser i lärandet, på ett medvetet sätt (Nationellt centrum för svenska som andraspråk, 2019). Ganuza och Hedman (2017) gör ett förtydligande och kallar det för transspråkande och pedagogiskt transspråkande. Med pedagogiskt transspråkande menas att flerspråkigheten integreras medvetet i undervisningen av läraren, det innebär att eleverna får använda sig av sina språkliga resurser, exempelvis genom de kulturella gester som finns eller sättet att tala (Garcia, 2009).

3 Forskning inom området

Arbetets syfte är att undersöka vilken forskning som finns inom området. För att skapa en generell överblick över området redovisas olika forskare och deras studier nedan.

Economou (2015) studerade i sin studie svenska som andraspråk på gymnasienivå. Inom området kom hon in på hur flerspråkiga elever blev bemötta av skolan. Eleverna som ingick i studien hade kunskaper inom det svenska språket, det vill säga de var inte nybörjare eller nyanlända. Studien var etnografiskt inspirerad, vilket innebar inspelade till exempel intervjuer, observationer, fältanteckningar. Kvantitativa data förekom i form av enkäter som sedan var underlag för intervjuerna.

Det syntes ingen flerspråkighet i klassrummet utifrån observationerna och eleverna som deltog i studien menade att deras bakgrund inte tillgodoseddes. Undervisningen i svenska som andraspråk blev snarare en kompensation för brister i det svenska språket. Det fanns en negativ ton kring undervisningen i svenska som andraspråk. Economou studerade hur de i svenska som andraspråkundervisningen använde sig av litterära texter och förde samtal kring det de hade läst. Economous slutsats är att skönlitteratur är ett bra komplement för att utveckla elevernas språk och kulturkunskaper, däremot menar Economou att det vore lämpligt att utföra läsningen och samtalen i den ordinarie svenskundervisningen. Det ledde henne in på frågan om det borde finnas svenska som andraspråk och svenska som två separata undervisningsformer på gymnasiet. Economou menar att fokus snarare bör ligga på att utveckla flerspråkigheten i skolan. Det vill säga att skolan tar till vara på den språkliga och kulturella mångfalden (Economou, 2015).

Norling och Sandberg (2017) har undersökt frågeställningen: ”Hur beskriver förskollärare och lärare att de arbetar för att främja flerspråkiga barns språk-, läs- och skrivutveckling i förskola, förskoleklass och grundskola åk 1?”. Undersökningen gjordes genom intervjuer med lärare och pedagoger. I studien framkom det att eftersom svenska fanns i alla ämnen och därmed fanns i elevernas kunskapsutveckling från start och framåt, menade lärarna i årskurs ett, att eleverna är i behov av att utveckla kunskaper i svenska eller svenska som andraspråk.

Aspekter som lyfts fram som stödjande till flerspråkighet var pedagogers och lärares förhållningsätt, tillgång till modersmålsundervisning, lärandemiljön, språk och textpraktiker och att det är ett lustfyllt lärande, nära till leken. En ytterligare aspekt är samarbetet i skolan, men även med hemmen (Norling & Sandberg, 2017).

Majoriteten av lärarna upplevde att de saknade strategier, för hur de skulle inkludera flerspråkigheten. De upplevde dessutom att elever med flerspråkighet inte alltid

fick samma förutsättningar, men att alla förväntades lära sig svenska. Norling och Sandbergs slutsats var att det fanns en osäkerhet kring vad som menas med flerspråkighet och att det behövs kompetensutveckling inom området. Flerspråkigheten sågs främst ur individnivå och integrerades därmed inte i verksamheten. Det kan därmed resultera i att flerspråkigheten försvinner (Norling och Sandberg, 2017).

I sin studie skriver Burton och Rajendram (2019) om lärarens syn på språkandet på ett universitet i Kanada, på ett språkinriktat program där studenterna ska lära sig engelska. Det är en kvalitativ studie där de genomfört semi-strukturerade intervjuer med olika lärare.

Resultatet i studien beskriver hur flertalet av lärarna menar att språket är en färdighet som behöver utvecklas under en tid, och precis som alla andra färdigheter behöver studenterna träna för att bli bättre och att lära sig av sina misstag. En intervjuad lärare beskriver att om en student behöver lära sig ett ord på engelska gör den det på bästa sätt, genom att förklara ordet på målspråket för att bygga upp språket även runt ordet. De intervjuade lärarna menade om de lät, hindrade lärarna dem för att nå sina mål i att förbättra sina språkkunskaper. Lärarna utgår ifrån hypoteser om att den bästa vägen till att öka elevernas förtroende och kunskaper inom språket är att maximera exponeringen av det språk som ska läras in. En annan uppfattning som de intervjuade lärarna hade var att transspråkande skulle tillåtas i början av språkstudierna, men efter hand som studenterna blev bättre på engelska ska det inte längre tillåtas. Lärarna beskriver hur även eleverna vill att undervisningen ska ske på engelska, då även de tror att det är det bästa sättet för deras språkinlärning. De visar en oro över att användandet av transspråkande inte kommer att bidra till deras utveckling inom språket. Några av lärarna uttrycker även att det är väldigt oartigt att tala ett språk som inte delas av hela klassen, och menar att om inte alla förstår vad som blir sagt av läraren eller kamraterna bidrar det inte till en trygg lärandemiljö (Burton & Rajendram, 2019).

I Burtons och Rajendrams diskussion menar de att forskningen visar att transspråkande är ett effektivt sätt för att tillämpa sig nya språk och kunskaper. Eleverna gör då kopplingar mellan sina språkliga förmågor, därför behöver lärarna förflytta sig från den enspråkiga normen till den flerspråkiga normen där transspråkande tillåts (Burton och Rajendram, 2019).

”*Läs- och kunskapsutveckling hos elever som fått tvåspråkig undervisning på svenska och arabiska*” har Tvingstedt och Salameh (2011) studerat. Detta genom att samla in bedömningsresultat under fyra läsår i följd, från sammanlagt fem klasser, från två olika skolor. De eleverna som deltagit i studien har fått undervisning i arabiska och i svenska, respektive endast i svenska. Det är skolornas egna bedömningsmaterial och nationella proven i årskurs 3 och 5 som varit underlag för insamlingen. Det användes ett läsprov från PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study), för att jämföra likvärdiga prov på arabiska och svenska.

Resultatet Tvingstedt och Salameh (2011) kom fram till är att det inte gick att utläsa någon skillnad i elevernas resultat, oavsett om de hade haft tvåspråkig undervisning eller inte. Skillnaderna i elevernas resultat och utveckling syntes tydligare mellan klasserna och skolorna, som deltagit i tvåspråkig undervisning, än mellan elever som fått tvåspråkig undervisning respektive inte.

Tvingstedt och Salameh (2011) nämner aspekter som är viktiga att ha i åtanke. En är att det finns rum för lärarnas egna sätt att tolka och bedöma, eftersom det är lärarnas bedömningsmaterial. En annan är att eleverna presterar olika beroende på situation. Ytterligare en aspekt är att den skrivna arabiskan inte nödvändigtvis stämmer överens med de olika dialekterna som finns. Det framkom i undersökningen att de eleverna som hade svårigheter att läsa på arabiska, även hade det på svenska. Tvingstedt och Salameh menar att det därmed ses som att det inte var arabiskan eller svenskan som var problemet.

Slutligen poängterar Tvingstedt och Salameh att det finns många faktorer som påverkar resultatet av en undersökning av tvåspråkighet. Till exempel påverkas eleverna av deras miljö, det kan innebära att eleverna till exempel möter arabiska utanför skolan. Ytterligare ett exempel kan vara om eleverna undervisas av utbildade och behöriga lärare inom språket. Viktiga framgångsfaktorer som de lyfter är att lärare har höga förväntningar på eleverna och uppmuntrar modersmål, och att det finns en samverkan med hemmen (Tvingstedt och Salameh, 2011).

Evaldsson (2002) har genom bandinspelningar och videoinspelningar studerat mellanstadieelevers vardagliga interaktion i skolan. I studien valde Evaldsson främst att fokusera på de spansktalande eleverna, eftersom de var en majoritet, kontra de elever med svenska som förstaspråk. Evaldsson lyfter fram att lärarna tog avstånd ifrån elevernas flerspråkiga interaktion då de menade att elevernas bristfälliga kunskaper inom svenska, delvis berodde på deras användande av spanska och brist på användandet av svenskan.

En upptäckt var att eleverna med annan språklig bakgrund än svenska, bedömdes inför varje termin hur deras kunskaper var i svenska och om de var i behov av undervisning i svenska som andraspråk. Enligt Evaldsson var det intressanta att elevernas språkliga bakgrund inte kom på tal, vilket innebar att de språkliga bakgrunderna inte syntes. Eleverna med annan språklig bakgrund än svenska betraktades som en och samma grupp. Att eleverna ingick i denna grupp, sågs som orsaken till att de var svaga i svenska. Gruppen ansågs tala ett annat språk än svenska med varandra i skolan, oavsett om de tillrättavisades att prata svenska. På skolan skapades det därmed en föreställning av oss och dem mellan andraspråkselever och de som hade svenska som modersmål. På skolan styrktes förhållningsättet med att eleverna endast var tillåtna att prata svenska. Till exempel stod det på dörren till klassrummen, ”härinne talar vi svenska”. Modersmålsundervisningen var främst till för att eleverna skulle utveckla kunskaper i

basämnena på svenska och svenska som andraspråkundervisningen var till för att eleverna skulle lära sig svenska. Det fanns de elever som använde sig av språket för att bevara språkliga gränser, och använde aktivt språket som de svensktalande inte förstod. Flertalet av eleverna gick däremot emot skolans segregation av svenska och språklig mångfald, genom interaktion med varandra oavsett bakgrund. Interaktion förekom främst på rasterna och slöjdlektionerna, därmed suddades gränserna ut mellan olika språkliga bakgrunder. Eleverna använde sig till exempel av kodväxling i en flerspråkig interaktion. Evaldsson menar att språklig mångfald och därmed flerspråkig interaktion är en resurs i elevernas kunskapsutveckling, eleverna lär med och av varandra (Evaldsson, 2002).

Torpsten (2017) har studerat forskning som finns kring flerspråkiga elever i förskolan och elevernas språkutveckling. Torpsten skriver fram att det var svenska som var normen i förskolor, eftersom eleverna behöver kunskaper i svenska för att fullt ut kunna delta i förskolan. Vidare skriver Torpsten att interaktionen mellan de flerspråkiga eleverna och läraren är väsentlig för elevernas språkutveckling. Torpsten poängterar att det egentligen inte är möjligt att dela in elever i olika grupper, likt flerspråkiga elever kontra elever med svenska som modersmål. Detta eftersom eleverna är individer och därmed har olika kunskaper och erfarenheter inom de språk som de besitter. Torpsten kommer däremot fram till i slutsatsen att genom uppmuntring och användandet av olika språk, kan barnen lära sig av och med varandra. I förskolan är det dessutom möjligt för eleverna att från början lära sig flera olika språk (Torpsten, 2017).

Cummins (2018) beskriver de kognitiva fördelarna med att vara tvåspråkig, han menar att elever som utövar fler än ett språk förhöjer sin kapacitet att uppmärksamma yttre stimuli, som att ha kontroll över de olika språken och när de används. Vilket i sin tur kan leda till att de presterar bättre i kognitivt krävande uppgifter. Dock ersätter elever ibland sina modersmål med det dominerade språket, han kallar detta för en subtraktiv tvåspråkighet, vid en subtraktiv två/flerspråkighet förloras också de kognitiva fördelarna. Vidare i sin forskning från 2005 förklarar Cummins hur undervisningen på språk x främjar förmågorna på språk x, men om det samtidigt finns tillgång och en tillräcklig exponering av ett språk y kommer förmågorna och kunskaperna överföras mellan de olika språken. Cummins skriver att detta innebär, att om eleverna får använda sig av alla sina språkliga förmågor i undervisningen kommer det att innebära en språk- och kunskapsutveckling både på första- och andraspråket. I sin studie skriver Cummins (2005) även fram betydelsen av förstaspråket för inlärningen av andraspråket. Cummins menar att det bildas en gemensam grund, genom att arbeta flerspråkigt i språken som eleverna besitter. Den gemensamma starka grunden blir sedan en förutsättning för den vidare utvecklingen i respektive språk. Elevernas språk ses som separerade från varandra, om skolan arbetar utifrån en enspråkig norm (Cummins, 2005). Det kan leda till att den ordinarie undervisningen, modersmålsundervisning och svenska som andraspråkundervisning blir separata forum. Cummins menar att det blir viktigt att uppmuntra flerspråkigheten istället för att motarbeta

den, eftersom en överföring mellan språken är nödvändig för flerspråkiga elevers utveckling (Cummins, 2005).

Sammanfattningsvis består forskningen inom området främst av kvalitativa metoder. Forskningen är genomförd inom 2000-talet. Det syns en skillnad i forskningens population, det vill säga att de olika forskningarna riktar sig till allt mellan förskolan upp till ett universitet. En skillnad är att forskningen vars population är på ett universitet, är utförd i Kanada, medan resterande forskning är i Sverige. All forskning är kring flerspråkighet, däremot har all forskningen olika fokus. Det är till exempel, svenska som andra språk, spansktalande elever eller främjande av flerspråkiga elevers språk, läs- och skrivutveckling. Economus (2015), Burton och Rajendram (2019) och Evaldsson (2002) visar i sin forskning att elevernas flerspråkighet inte tillgodoses i undervisningarna, medan Norling och Sandberg (2017) och Tvingstedt och Salameh (2011) i sin forskning har undersökt flerspråkig undervisning. Torpsten (2017) har till skillnad från de andra forskarna undersökt vilken forskning som finns kring flerspråkiga elever i förskolan, utifrån det drar Torpsten olika slutsatser kring vad som gynnar flerspråkiga elever, vilket är likt Cummins (2018) forskning. Avslutningsvis syns det att forskarna är eniga om att elevernas flerspråkighet ska tillgodoses i undervisningen för att främja deras kunskapsutveckling.

4 Metod

Metoden som har använts i arbetet är systematiska och manuella sökningar. I denna del redovisas de olika tillvägagångssätten inom systematiska sökningar, som användes för att hitta relevant forskning. Tillvägagångsätt som användes för att besvara frågeställningen och uppfylla arbetets syfte redovisas också. Ahrne och Svensson (2015) menar att utifrån forskningsfrågan skapas olika nyckelord som blir relevanta för insamlandet av materialet, samt att dessa nyckelord också blir en grund till de analysfrågor som framställs inför analysen.

4.1 Databaser och sökord

Under arbetets gång gjordes sökningar i olika databaser. Databaserna var Diva, ERIC och Libris. Sökningarna gjordes utifrån användandet av specifika sökord. Utifrån sökorden framtogs passande synonymer och översättningar som användes i sökprocessen.

Flerspråkighet	**Skola**	**Transspråkande**	**Lärarens förhållningssätt**
Tvåspråkig	Undervisning	Translanguaging	Lärarens attityd
Multilingual	School		Teacher approach
bilingual			Teacher attidudes
Språklig mångfald			
linguistically diverse			
Modersmål			

4.2 Avgränsningar

En avgränsning är att forskningen är från 2000-talet, eftersom forskningen har utvecklats från tidigare forskning. Forskningen i litteraturöversikten riktar sig till den svenska skolan, ett undantag är emellertid en artikel som tagits fram i USA. Artikeln är relevant eftersom den påvisar hur ett enspråkigt förhållningssätt kan ändras till det flerspråkiga förhållningssättet.

För att säkerställa att det är relevant forskning har olika inkluderingskriterier tillämpats. gymnasiet, eftersom det är ett relativt outforskat område inom svenskundervisning i de olika årskurserna överlag, som nämnt i inledningen. Forskning kring olika undervisningsformer inkluderades också, eftersom det kan finnas kopplingar till svenskundervisningen. Undervisningsformerna var studiehandledning, modersmålsundervisning och svenska som andraspråk, de är verksamheter inom skolan som kan ha en väsentlig betydelse för flerspråkiga elevers utveckling.

Exkluderingskriterier som har använts är att forskningen inte skulle rikta sig specifikt till nyanlända elever. Det vill säga vi studerade inte förberedelseklasser. Forskningen är inte kring ett bestämt språk, det vill säga att forskningen inte riktar sig endast till elever som till exempel besitter språken turkiska och svenska. Eleverna kan därmed besitta olika språk. En annan avgränsning är att artiklar och avhandlingar inte skulle handla om olika metoder som läraren kan använda sig av för att tillåta ett transspråkande klassrum. Även om viss forskning beskriver det, framförs det även olika förhållningssätt i de studierna.

Arbetets syfte att undersöka vilken forskning som finns. Ett viktigt kriterium var därmed att avhandlingarna och artiklarna som användes var forskningsgranskade (peer-rewied) innan publicering.

4.3 Sökprocess

Sökningar har gjorts i olika databaser och resulterat i flera olika studier. Alla sökord har blivit använda i alla de olika databaserna, för att säkerhetsställa resultatet. För att få en uppfattning om studien var relevant för detta arbete, lästes ett antal abstrakt. Alla abstrakt lästes inte eftersom det gick att tyda utifrån forskningens titel eller nyckelord att det inte var relevant forskningen för vår litteraturöversikt. Det kunde till exempel vara att det stod att forskningen riktade sig åt nyanlända eller no-undervisningen. Utifrån de lästa abstrakten gjordes sedan ett urval, om forskningen verka intressant för litteraturöversikten lästes den i sin helhet, och sedan ett sista urval av artiklar och avhandlingar som används i arbetet. Utöver sökprocessen i databaserna, gjordes ett antal kedjesökningar. Kedjesökningarna innebar att utifrån de olika lästa studierna hittades referenser, som genom referenslistan återfanns och sedan granskades. Halmstads högskolebibliotekets söktjänst användes bland annat för detta syfte, att hitta tidskrifter och journaler.

Tabellen nedan visar sökprocessen utifrån forskningen som redovisas i resultatet.

Databas	**Sökord**	**Antal träffar**	**Antal lästa abstrakt**	**Antal använda**
ERIC	Teacher attitudes AND translanguaging	24	15	2
Libris	Multilingual	38	9	1
Diva	Translanguaging	21	8	1
Libris	Modersmål	15	5	1
Diva	Multilingual school	45	14	1
Kedjesökningar		-	-	2

4.4 Analysmetod

Boréus (2015) menar att utifrån nyckelorden och de texter som blivit utvalda skapas ett antal analysfrågor till texterna för att kunna besvara forskningsfrågan och studiens syfte. Utifrån dessa analysfrågor skapas sedan ett antal teman där analysfrågorna sammanfattas utifrån forskningen. De analysfrågor som framställdes var: -*Vilka klassrumsnormer finns det bland lärarna*? Genom denna analysfråga framkommer lärarens förhållningssätt. Förhållningssättet har då också en koppling till hur läraren påverkar och främjar elevernas användande av transspråkande i svenskundervisningen, i analysen benämns detta tema som *lärarens roll*. Det är ett relativt outforskat område, som nämnt tidigare. Det innebär att forskning som kan kopplas till svenskundervisningen lyfts fram, detta skapade analysfrågan -*Hur*

samarbetar de olika undervisningsformerna för att främja språkutvecklingen? Denna fråga kommer i sin tur att besvara en aspekt om hur lärarna kan samarbeta för att främja flerspråkigheten i svenskundervisningen, och kommer benämns som *Samarbete*. - *När och i vilken utsträckning tillåts och används transspråkande?* Denna analysfråga kommer åter igen att besvara de olika normerna som finns i skolorna och i klassrummen, detta tema kommer benämnas som *transspråkande.*

4.5 Metoddiskussion

Arbetets syfte är att undersöka forskning om hur läraren kan påverka och främja elevernas möjlighet att vara flerspråkiga i svenskundervisningen och sammanställa detta. Ahrne och Svensson (2015) skriver att texter som inte innehåller kvantitativa data analyseras genom kvalitativa metoder. De valda artiklarna och avhandlingarna är baserade på kvalitativa data. Genom att utgå ifrån Ahrne och Svensson (2015) beskrivning att forskning som bygger på bland annat intervjuer eller observationer som metod, är typer av kvalitativ forskning. De menar också att med kvalitativa data räcker det att konstatera existensen av något och det behöver därmed inte mätas. Detta innefattar det som sker i exempelvis skolan när det gäller hur lärarna förhåller sig till transspråkande. En annan viktig aspekt av den kvalitativa forskningen är att samma sak kan ses utifrån olika perspektiv (Ahrne & Svensson, 2015).

En upptäckt, i samband med att hitta passande empiri, var att hitta forskning som understryker transspråkandets roll för de eleverna som är simultant flerspråkiga. Dessutom hur deras möjligheter att använda sig av transspråkande i svenskundervisningen påverkar deras språkutveckling trots att de kanske redan har svenska som sitt starkaste språk. I det svenska samhället kopplas ofta flerspråkigheten ihop med de som är succesivt flerspråkiga som framgått tidigare.

I bearbetningen av forskningen finns det en risk för att påverkas av det egna förhållningssättet. Det vill säga att vi utifrån vår kunskap har ett förhållningssätt kring att integrera flerspråkighet i undervisningen och transpråkande. En kritisk aspekt skulle kunna betyda att resultatet till viss del färgas av det, eftersom det kan finnas en risk att forskningen bearbetas till förmån för vårt förhållningssätt. Utifrån medvetenheten kring den risken, var det viktigt genom arbetet att inte ta ställning. Det bidrar till att bearbetningen av forskningen resulterar i resultat som på bästa möjliga sätt kan sättas i relation till syfte och frågeställning.

En av artiklarna är inte en studie som var utförd i Sverige, det kan då vara svårt att sätta det resultatet i relation till de svenska förhållandena, eftersom det i Sverige finns ett krav på att huvudmannen ska erbjuda eleverna kontakt och användning av modersmålet som nämnt i inledningen. I den utländska studien framgår det inte om

förekommer kontakt med modersmålet i undervisningen förutom genom transspråkande. Litteraturöversikten fokuserar inte på modersmålet, trotts detta framgår det att det finns en stor andel elever i Sverige som i alla fall kommer i kontakt med förstaspråket i undervisningssituationer, där de har möjlighet att koppla språken, och ta hjälp av sitt förstaspråk för att utveckla sin svenska.

5 Resultat

Utifrån forskningen som finns inom området finns det forskning som är mer relevant för att besvara frågeställningen. Forskning har tagits fram utifrån sökorden och redovisas nedan.

Roux (2018) har genom en etnografisk studie undersökt språkfrämjande undervisning i en årskurs tre. Med en etnografisk studie menade Roux att hon observerade olika företeelser i skolans vardag, för att sedan genom att beskriva, belysa, analysera och diskutera den, kunde skildra en bild av deras verklighet. Studien är främst ifrån lärarnas och pedagogernas perspektiv. De poängterade att förhållningsättet är en viktig aspekt, det vill säga att det finns en öppenhet och nyfikenhet. Lärarna och pedagoger hade en förståelse för att det egna perspektivet inte var det enda rätta. Det måste finnas en förståelse för vad mångkulturellt innebär. I studien framkom det till exempel att det kan handla om socioekonomisk bakgrund och inte endast språk, dessutom ska fördomar inte förekomma eftersom det kan dölja verkligheten. Det fanns ett nära samarbete mellan skolan och hemmen, samt nära samarbete mellan lärare och pedagoger, detta visade sig att vara en fördel för elevernas lärande. En upptäckt Roux gjorde var att skolan vidtagit en åtgärd kring att det skulle vara en språkinriktad undervisning i alla ämnen. Svenska som andraspråksläraren var till exempel med under vissa lektioner och hade därmed undervisning i helklassen. I få fall fick mindre grupper gå iväg med svenska som andraspråksläraren för att få extra stöd. Det framkommer det att läraren i svenska som andraspråk främst jobbade och ansvarade för elever med flerspråkighet, det vill säga att det fanns inget samarbete med modersmålsläraren. Ansvaret låg dessutom främst på eleverna och deras föräldrar om de ville ta del av modersmålsundervisningen. Det bidrog till att på grund av olika orsaker, valdes modersmålsundervisningen bort. Det bidrog i sin tur till att förstärkning i modersmålsundervisningen uteblev och fokus låg på mångkulturella och flerspråkiga lärare. En annan aspekt som Roux poängterade genom intervjuer med eleverna var att eleverna föredrog svenska och övergav sitt förstaspråk. Eleverna använde främst deras förstaspråk i skolan, när skolan uppmana dem att använda det. Utifrån att det fanns flera elever i klassen med olika modersmål enades de outtalat att prata svenska, för det kunde alla (Roux, 2018).

Ganuza och Hedman (2017) har gjort en studie kring modersmålsundervisning. Empirin bestod av fältanteckningar och foton utifrån observationer och kopior av

undervisningsmaterial, dessutom transkriberades intervjuer med modersmålslärare från en tidigare studie. De har fokuserat på hur transspråkande förekommer. En upptäckt de gjorde var att svenska användes under modersmålsundervisningen. Det kunde därmed upplevas som att det förekom transspråkande, däremot var det inte pedagogiskt transspråkande, eftersom genom studien upptäckte de att modersmålslärarnas mål var att exkludera svenskan ifrån modersmålsundervisningen. Det var endast modersmålet som skulle utövas. Ganuza och Hedman, såg det som ett hinder i elevernas lärande, att inte låta dem använda svenska, eftersom det blev svårare för eleverna att kunna yttra sig. De menar att det vore lämpligt med pedagogiska miljöer där inget språk konkurrerar med varandra. Eleverna ska därmed inte känna någon skuld eller att de gör fel genom att använda ett specifikt språk. Det var det främst läraren som använde modersmålet, eftersom eleverna sällan fick tillfälle för interaktion och tränade därmed inte deras modersmål aktivt. Ganuza och Hedman undersökte även äldre elever i grundskolan. Det visade sig att desto äldre eleverna blev, desto större acceptans fanns för att eleverna använde svenska istället för sitt modersmål under modersmålsundervisningen. Slutligen ställer Ganuza och Hedman frågan om det är önskvärt med pedagogiskt transspråkande under modersmålsundervisningen. Motivet till frågan som de framlägger är att modersmålsundervisningen har en mindre plats i skolsystemet, medan svenskan är övergripande. Deras slutsats är att medan det är enspråkiga ideologier som råder är det inte lämpligt med pedagogiskt transspråkande under modersmålsundervisningen. De vill emellertid uppmärksamma för felanvändningar av begreppet pedagogiskt transspråkande. Utbildning och flerspråkiga normer är ett område som i sig behöver forskas kring (Ganuza och Hedman, 2017).

Menken och Sánchez (2019) har genomfört en kvalitativ studie där de har observerat åtta olika mellan- och högstadieskolor skolor i USA samt intervjuat lärare och rektorer. I början av studien hade skolorna en enspråkig norm, där eleverna endast fick lov att prata engelska oavsett vilket modersmål de hade. Alla skolorna kände att de hindrade möjligheterna hos eleverna, och deltog därför frivilligt i ett projekt som syftade till att tillåta transspråkande i klassrummen, och engagera elevernas flerspråkighet som en resurs i utbildningen. Syftet med Menken och Sánchezs studie var främst att undersöka skolornas insatser och vilka metoder de använde för att inkludera flerspråkigheten och tillåta transspråkandet. Det resulterade även i skolledningens ändring av deras språkideologier, och lärarnas ideologier ändrades från att tillhöra den enspråkiga normen till att ha normer om att flerspråkigheten är det som borde råda i klassrummen. Resultaten av deras studie påvisar även effekterna hos lärare och eleverna som förändringen tillförde.

En rektor uttrycker att även om skolpersonalen blev tvungna att ändra sitt enspråkiga förhållningssätt, kunde de se tydliga resultat i hur eleverna blev mer självsäkra och vågade mer, men även att de lärde sig både ämnesinnehållet och målspråket bättre. Under studiens gång började många motstridiga lärare även inse att elevernas

förstaspråk var en tillgång snarare än ett hinder. En annan biträdande rektor beskriver att bara genom att låta eleverna ha en ”språkkompis” stärktes klassrummen, och att dessa språkkompisar ibland använde sig av transspråkande genom kodväxling, men även att eleverna endast transspråkade genom de kulturella gester och sättet hur de pratade med varandra (Menken & Sánchez, 2019).

Baserat på resultatet hävdar Menken och Sánchez att deras urval av skolor inte endast genomgick pedagogiska förändringar, utan genom kunskap och en aktiv pedagogisk ändring, förändrades även deras ideologier om hur undervisningen i det mångkulturella samhället bör vara utformat för att nå flerspråkiga elever på ett effektivt sätt (Menken och Sánchez, 2019).

Reath Warren (2016) har gjort en kvalitativ studie där hon har observerat och spelat in 13 olika lektioner, på två olika mångkulturella skolor från årskurs 1–9. Hon skriver i sin studie om studiehandledning och hur eleverna via studiehandledning ges möjlighet att använda båda sina språk. Studien fokuserade i största del till nyanlända elever, men den blir relevant i vår studie, eftersom den tar upp viktiga aspekter om elevernas utveckling men också om det svenska skolsystemet som ofta grundas i en enspråkig norm. Hennes frågeställningar handlade om funktionen med studiehandledning och hur studiehandledningen hjälpte eleverna att nå målen i läroplanen. Studien har en etnografisk ansats där hon använt sig av kvalitativa metoder, som inspelat material, fotografier, olika artefakter i klassrummet som analyserat, samt intervjuer av personer som är involverade i studiehandledningen. Hennes urval var elever från åk två till åk åtta och modersmålslärare i mångkulturella område. Studien är en delstudie av Reath Warrens avhandling.

Reath Warren beskriver ett antal olika studiehandledningstillfällen från olika ämne, och hur analysobjekten har använt sig av studiehandledning i olika ämne som exempelvis i matte, samhällskunskap och svenska som andraspråk. De använder sig i studiehandledningstillfällena av transspråkande och eleverna får möjlighet att använda sig av det nya och gamla språket. Det ger eleverna möjlighet att koppla samman kunskaperna på båda sina språk. De använde sig även av transspråkande för att kontrollera om eleven verkligen hade förstått innehållet. Inom svenskämnet används transspråkande och studiehandledaren hjälpte elever att uttala olika svenska ord som är närliggande och hjälper eleverna att se och förstå skillnaderna. I ett av hennes transkriberade exempel hjälpte studiehandledaren eleven att uttala *glas* och *glass* och tydliggjorde även den svenska skrivregeln om förekomsten av en dubbelkonsonant. Hon menar därför att när eleverna ges tillåtelsen att vara transspråkande bygger eleverna upp kunskaper i och om svenska. I Sverige avslutas ofta studiehandledningen när eleverna verkar redo för en undervisning som helt baseras på svenska. Reath Warren menar att förstaspråket och resurserna som finns inom förstaspråken endast används tills dess att målspråket är utvecklat, och kan användas godtyckligt inom ordinarie undervisning. Det kan få negativa konsekvenser för inhämtningen av ämneskunskaperna (Reath Warren, 2016).

I Sverige finns det därefter tillgång till modersmålsundervisning för att få tillgång till språkutveckling inom sitt förstaspråk, men detta är valfritt och anordnas ofta utanför ordinarie skolgång. Slutligen menar hon att skolor borde utvidga möjligheten till bland annat transspråkande inom andra delar av skolan för att ge eleverna tillgång till alla sina språk och därmed också en bredare språk- och kunskapsutveckling (Reath Warren, 2016).

Eklund (2003) har studerat det interkulturella lärande och därmed bland annat haft fokus på språk i sin avhandling *”Interkulturellt lärande: intentioner och realiteter i svensk grundskola sedan 1960-talets början ”*. Eleverna som Eklund studerade i en av delstudierna gick i årskurs 9. Empirin har främst samlats in genom intervjuer, men även betygsdokument och samtal med lärare och pedagoger fanns med till viss del. Empirin har sedan analyserats för att det interkulturella lärande hos eleverna skulle synliggöras. Hennes studie är relevant för denna studie eftersom Eklund menar att insatserna genomförs alldeles för sent i grundskolan. I studien framkom det att eleverna och lärare var öppna för att det fanns elever med annat modersmål än svenska och de gjorde inget motstånd mot det. Det var dessutom acceptabelt på den undersökta skolan att eleverna pratade på sitt modersmål i klassrummen. Det framkom emellertid att ur ett undervisningsperspektiv var modersmålsundervisning, undervisning i svenska som andraspråk och undervisningen i svenska separata verksamheter. Elevernas modersmål inkluderades inte i den ordinarie i undervisningen och modersmålsundervisningen ingick därmed inte i ett meningsfullt sammanhang. En upptäckt Eklund gjort är att modersmålsundervisning och undervisning i svenska som andraspråk oftast uteblev på grund av att det inte fanns behöriga lärare. En orsak till detta som Eklund nämner är att utbildning inom dessa kategorier har prioriterats bort. Eklund poängterar även att ute i verksamheten är det lämpligt att det finns arbetslag bestående av ämneslärare, modersmålslärare och lärare i svenska som andra språk som tillsammans planerar undervisning. Det kan därmed skapas en meningsfullhet och de olika undervisningarna integreras med varandra. Slutligen menar Eklund att läroplanen snarare ses som en majoritetsläroplan, vilket innebär att det finns en risk att det blir en segregerande undervisning snarare än integrerande undervisning. Eklund menar därmed att även fast det finns interkulturella mål i läroplanen blir det svårt med ett interkulturellt lärande (Eklund, 2003).

Torpsten (2018) har genomfört en kvalitativ studie med insamling av texter och bilder av elever, samt klassrumsobservationer. Hon beskriver i sin artikel hur hennes syfte är att generera kunskap om den språkliga mångfalden i skolor genom att undersöka elevernas uppfattning om hur de ser på den egna språkliga förmågan i relation till transspråkande. Torpsten har studerat olika barn med olika bakgrunder, där eleverna har befunnit sig i Sverige olika länge och har alla olika modersmål. Hon beskriver också att modersmålsundervisningen och undervisningen i svenska som andraspråk är organiserade utanför den ordinarie verksamheten, det vill säga att det skedde inget samarbete mellan klassläraren och lärarna inom svenska som andraspråk eller modersmål. Alla elever har

under sina första år i den svenska skolan haft sina lektioner på svenska, då det är målspråket som alla eleverna ska kunna tala och behärska. I studien fanns även elever som förlorat sina kunskaper i modersmål då föräldrarna ansåg att det var viktigare att prata målspråket, och därför pratades det även svenska i hemmet.

Under tiden Torpsten studerade klassen, introducerade och tillät klassläraren transspråkande, vilket innebar att eleverna fick växla mellan sina olika språkliga kunskaper. Resultatet i hennes studie visar att om läraren positivt uppmärksammar språken och tillåter flerspråkigheten som en norm i klassrummet, blir eleverna uppmuntrade och känner att deras bakgrund och kultur är viktig. Hon beskriver också hur elever tog med sig arbetet hem för att få hjälp hemifrån, vilket också inkluderade hemmet (Torpsten, 2018).

Även Cummins och Schecter (2003), hävdar att en positiv attityd från läraren är avgörande för hur en elev kommer att uppfatta sin bakgrund och hur de kommer att använda sig att sina flerspråkiga kunskaper i klassrummet, en positiv attityd från läraren kommer få eleven att känna sig stolt över sin flerspråkighet och nyttja dessa kunskaper i fler sammanhang.

Wedin (2009) har gjort en studie med en tidsperiod på tre år, genom observationer och intervjuer samlades empirin in. Det var två olika klasser som studerades under tidsperioden. Den ena klassen från förskoleklass till slutet av trean och den andra från årskurs tre till slutet av sexan. Skolan befann sig i ett socioekonomiskt utsatt område och det var vanligt att eleverna flyttade till en annan skola. Det vill säga att under de tre åren var det flera av eleverna i klasserna som flyttade till en annan skola. Hälften av alla eleverna på skolan var flerspråkiga. Fokus i studien var därmed andraspråkseleverna, deras utveckling av språk och kunskap. En aspekt på skolan var att ingen av lärarna var utbildade i svenska som andraspråk, dessutom fanns det ingen modersmålslärare som hade utbildning.

I undervisningen var det främst vardagligt tal som förekom. Eleverna blev inte introducerade i ämnesspecifikt språk, och ifall det förekom ämnesspecifikt språk, fick eleverna ingen förklaring. Wedin nämner ett exempel när eleverna arbetade med vatten, is och snö. Ämnesspecifika ord såsom frysa och smälta användes inte. Det fanns dessutom ett förhållningssätt att läraren hade kunskapen. Det vill säga att eleverna mestadels fick frågor, som det endast fanns ett svar på. Svaret skulle därmed visa elevernas kunskap. Fokus i undervisningen var på vilka uppgifter som skulle göras, hur de skulle göras och i vilken ordning, och fokus på ämnesinnehållet uteblev. Uppgifterna var av den typen att eleverna visade sin kunskap, utifrån att det endast fanns ett rätt. Det fanns därmed inte utrymme för att elevernas flerspråkighet integrerades. Det visade sig genom att läraren sällan inkluderade språk i undervisningen. Ytterligare en upptäckt var att andraspråkseleverna gjorde annat under lektionerna. Läraren hade accepterat situationen och gjorde inte mycket för att ändra på den. Gränserna för vad som är tillåtet och inte suddades därmed ut, vilket visade sig var problematiskt för andraspråkseleverna. Vid övergången från tredjeklass till

fjärdeklass, ställdes högre krav på eleverna och deras tidigare beteende var inte tillåtet. Undervisningen blev mer krävande för andraspråkseleverna eftersom de bara precis klarat sig med en grund i svenskan. Det ledde till att deras beteende förvärrades och andraspråkseleverna började aktivt att ignorera läraren, vilket var ett hinder i deras kunskapsutveckling (Wedin, 2009).

Resultatet av Wedins studie visar att lärarens låga förväntningar på andraspråkseleverna i kombination med undervisningens innehåll, påverkar elevernas möjligheter att utvecklas. Wedin menar att det är ytterst nödvändigt att elever tidigt i skolan får använda och utveckla sina språkförmågor, för att det ska stärka dem för kommande skolgång. Andraspråkselever bör inte ses utifrån deras andraspråk men utifrån deras potential. Slutligen menar Wedin att hur lärare använder språk i deras klassrum är i behov kritiskt reflekterande (Wedin, 2009).

I sin kvalitativa studie har Svensson (2016) studerat händelser och material från sitt eget klassrum men även från en annan skola. Hon beskriver hur en klass arbetar med förklaringar av olika svenska begrepp, och hur eleverna tillsammans i gruppen hjälps åt att förklara dessa och översätta dessa till sina förstaspråk. Eleverna fick sedan ta hem begreppen och förklaringarna för att diskutera begreppen på förstaspråket med föräldrar eller syskon, där de tillsammans pratade om och översatte begreppen till modersmålet. Det resulterade i olika begrepp på svenska, förklaringar av begrepp och översättningar till förstaspråket. Svensson understryker föräldrarna som en viktig resurs då de har kunskaper och kännedom om modersmålet vilket inte läraren alltid har, de har möjligheten att hjälpa eleverna hemifrån. Hon beskriver också vilka möjligheter det finns för att kunna hjälpa eleverna i skolan, som exempelvis kamratlärandet, modersmålslärare och studiehandledare.

Vikten av användandet av förstaspråket för att utveckla andraspråket kan även tydas i Svenssons studie, eftersom eleverna får tillåtelse att använda sig av alla sina språk när de skriver berättelser på svenska. I undervisningen observerar Svensson hur en elev förmedlar att den inte hittar de rätta orden på svenska för att kunna skriva sin berättelse. Läraren ger då eleverna tillåtelse att skriva de ord de inte får fram på svenska, på det språk de kan ordet, för att inte stoppa tanke- och skrivflödet, vilket resulterade i berättelser där språken blandas. Därefter lät läraren eleverna att bearbeta sina texter i språkgrupper, där eleverna tillsammans översätter och hjälper varandra att hitta de svenska orden. Samtidigt som de hjälpte varandra, uppmärksammade de även andra fel som stavning, böjelser och ordningen på orden. Resultatet av detta innebar att eleverna kunde lämna in mer nyanserade och detaljrika berättelser på svenska, än vad de i vanliga fall hade gjort om de endast försökte skriva på svenska direkt. Detta för att de fick möjligheten att använda sig av alla sina språkliga resurser som stöd när de skrev på svenska (Svensson, 2016).

6 Analys

I denna del analyseras resultatet. Utifrån resultattabellen (bilaga 1) kan det utläsas att forskningen som lyfts fram främst har använt kvalitativa metoder. Observation är den metod som har använts främst i studierna. Utifrån resultattabellen (bilaga 1) framkommer det att två av forskarna, Reath Warren (2016) och Roux (2018), till skillnad från resterande, endast har använt sig av observation, däremot framkommer det inte observationernas tillvägagångssätt. Det är endast Eklund (2003) som inte använder observation som metod. Eklunds (2003) studie är även äldst, sedan kommer Wedins (2009) studie. Medan resterande studier är ifrån 2016 och framåt. En likhet bland forskningarna är att enkät inte är en metod som valts att användas.

Forskningen är även spridd när det kommer till vilka årskurser som varit i fokus. Tre av forskarna, Eklund (2003), Roux (2018) och Torpsten (2018), har fokuserat på en årskurs, däremot finns det en skillnad i vilken årskurs det var. De tre olika årskurserna var årskurs 3, årskurs 4 och en årskurs 9. Sedan har Ganuza och Hedman (2017) fokuserat på grundskolan, förutom förskoleklass, det vill säga årskurs 1 till 9.

Roux (2018) och Ganuza och Hedman (2017) har i deras studier till skillnad från de andra forskarna, fokuserat på lärarna. Gemensamt är även att de undersökte hur ett språkfrämjande arbete visade sig i undervisningen. Skillnaden är att Roux (2018) fokuserat på den ordinarie undervisningen i en tredje klass medan Ganuza och Hedman (2017) fokuserat på modersmålsundervisningen i mer än en årskurs. Det är endast Menken och Sánchez (2019) som fokuserade på annan population än elever och lärare, deras studie är även den nyaste.

6.1 Lärarens förhållningssätt

Utifrån resultatet syns det att, för att gynna elevers flerspråkighet i svenskundervisningen finns det olika läraraspekter som påverkar. Menken och Sánchez (2019) nämner till exempel att skolpersonalen som de studerade blev tvungna att ändra sitt enspråkiga förhållningssätt. Det innebär att elevernas flerspråkighet snarare ses som en tillgång än ett hinder. En likhet mellan forskarnas resultat är att de alla framhåller att läraren bör ha ett positivt förhållningssätt till flerspråkighet, för att främja de flerspråkiga elevernas utveckling. Cummins och Schecter (2003) nämner detta som att lärarens attityd påverkar hur en elevs flerspråkiga kunskaper kommer till användning i klassrummet. Eklunds (2003) och Svenssons (2016) studier visar att det finns ett tillåtande klassrum kring flerspråkighet och att eleverna tillåts att använda sina modersmål i klassrummet. I Eklunds (2003) studie är emellertid modersmålet inte inkluderat i planeringen av lärarna, på ett sätt som gör att modersmålet används i ett meningsfullt sammanhang för eleverna. Wedin (2009) är enig kring att lärarens förhållningssätt

påverkar elevers möjlighet att utvecklas. Wedin (2009) upptäckte till exempel i sin studie att elevernas kunskap tog knappt någon plats i klassrummet, eftersom läraren sågs som den som hade kunskapen och skulle lära ut. En annan upptäckt av Wedin (2009) är hur lärarens låga förväntningar på eleverna bidrog till ett försämrat beteende hos eleverna.
Reath Warren (2016) skriver om vikten att läraren tar till vara på de kunskaper och resurser som finns på elevernas förstaspråk. Torpsten (2018) menar att det positiva uppmärksammandet av elevernas kultur och bakgrund, gjorde att eleverna kände sig sedda och att deras bakgrund och identitet var viktig.

6.2 Samarbete

Eklund (2003) nämner vikten av att det finns ett samarbete mellan de olika lärarna och pedagogerna. Svensson (2016) skriver att eftersom det är svårt för läraren att ha kunskaper i alla språk är det viktigt att det finns ett samarbete med exempelvis modersmålsläraren, studiehandledaren och hemmet då det är de som har kunskapen att hjälpa eleverna i situationer där eleverna tillåts använda sig av alla sina resurser i lärandet.

Svenska, svenska som andraspråk och modersmålsundervisning integreras sällan med varandra, vilket innebär att de olika undervisningsformerna ses som separata undervisningar (Torpsten 2018). Att modersmålsundervisningen är en separat undervisning är en likhet med Reath Warrens (2016) studie, i studien framkommer det att modersmålsundervisningen anordnas ofta utanför ordinarie skolgång. Wedin (2009) gjorde en annan upptäckt, vilket var att lärarna inte hade någon utbildning i svenska som andraspråk eller i modersmål. Det kan visa på en brist på behöriga lärare, vilket är en aspekt Eklund (2003) styrker, genom att svenska som andraspråk och modersmålsundervisningen uteblir på grund av den aspekten.

I Roux (2018) studie fanns svenska som andraspråksläraren med under vissa lektioner, däremot likt de andra forskarnas studier framkommer det att samarbetet mellan lärarna sinsemellan uteblir. Svenska som andraspråksläraren fick ta ansvar för de flerspråkiga eleverna.

6.3 Transspråkande

Pedagogiskt transspråkande är en möjlighet till att integrera flerspråkigheten i svenskundervisningen (Ganuza & Hedman, 2012). Det förekommer däremot olika resultat kring hur transspråkande förekommer i undervisningen. I flera studier framkommer det att transspråkande uteblir. Att svenskundervisningen endast sker på svenska har till exempel Torpsten (2018) upptäckt i sin studie, vilket Reath Warren (2016) styrker genom sin studie att transspråkande inte främst är kopplat till svenskundervisningen. Genom Reath Warrens (2016) studie framkom det att transspråkande endast förekom vid

studiehandledningstillfällen. Transspråkande uteblev från undervisningen även i Wedins (2009) och Ganuza och Hedmans (2017) studier. Eleverna i Wedins (2009) studie fick endast ta del av kunskap i svenska i undervisningen. Medan desto yngre eleverna var i Ganuza och Hedmans (2017) studie fick de endast ta del av kunskap i modersmålet i modersmålsundervisningen. Studierna visar på att kunskapsutveckling i svenska och kunskapsutveckling utifrån elevernas flerspråkighet förekommer vid separata undervisningstillfällen, det vill säga att transspråkande oftast uteblir (Eklund 2003; Torpsten 2018; Reath Warren 2016; Wedin 2009; Ganuza & Hedman 2017). Eklund (2003) skriver i sin studie att flerspråkighet accepterades och elevernas tilläts att prata på sitt modersmåls i klassrummen, däremot visade studien även att modersmålet inte inkluderades i svenskundervisningen. Modersmålet utvecklades och utövades i utbildningssyfte främst i modersmålsundervisningen. En studie där transspråkande förekom, till skillnad från resterande, är Svenssons (2016) studie. Svensson (2016) upptäckte i sin studie hur eleverna gynnades i svenskundervisningen, när de fick skriva olika ord på ett annat språk, för att inte stoppa elevernas tankeverksamhet och flytet i skrivandet och därefter bearbeta texterna tillsammans för välutvecklade texter på svenska. Hon visar även hur de i olika sammanhang skapar ordlistor för att koppla det svenska begreppet och förklaringen till begreppet på modersmålet. Wedin (2009) menar att det är ytterst nödvändigt att elever tidigt i skolan får använda och utveckla sina språkförmågor. För att det ska stärka dem för kommande skolgång. Andraspråkselever bör inte ses utifrån deras andraspråk men utifrån deras potential. Roux (2018) som endast fokuserade på en årskurs tre, till skillnad från majoriteten av forskarna, kom genom sin studie fram till att eleverna föredrog svenska. De flerspråkiga eleverna använde därmed endast sitt förstaspråk när de uppmanades av skolan att göra det. Slutligen menar Wedin (2009) att hur lärare använder språk i deras klassrum är i behov kritiskt reflekterande.

7 Diskussion

Arbetets syfte är att undersöka vilken forskning som finns om lärarens påverkan och främjande av elevernas möjlighet att vara flerspråkiga i svenskundervisningen. Det resulterade i frågeställningen: “Vilka förhållningssätt kan finnas bland lärare kring flerspråkighet i klassrummet? och ”Förekommer pedagogiskt transspråkande i undervisningen?” Utifrån syfte och frågeställning kommer diskussionen att återkoppla till forskningen som framkommit i forskning inom området och i resultatet.

Att läraren har en roll i flerspråkiga elevers språk- och kunskapsutveckling är forskarna eniga om. Utifrån resultatet är det tydligt att lärarens förhållningssätt kan påverka både till fördel för de flerspråkiga elevernas kunskapsutveckling, men det kan även vara en nackdel. Som nämnt i forskning inom området finns det framförallt två studier som visar på att lärare har enspråkighet som norm (Burton & Rajendram 2019; Evaldsson 2002). Att lärare väljer en enspråkig norm kan ha att göra med det som Norling och Sandberg (2017)

kommer fram till, lärarna i deras studie menar att det finns en osäkerhet kring vad som menas med flerspråkighet och att det i slutändan handlar om, att lärarna saknar strategier för hur de ska integrera flerspråkigheten. Emellertid gynnar det de flerspråkiga eleverna att läraren ändrar sitt enspråkiga förhållningssätt (Menken & Sánchez 2019). Utifrån det kan det tolkas som att det finns flera aspekter att ha i åtanke vid en integration av flerspråkighet, eftersom forskningen inte visar på hur flerspråkigheten påverkar alla elevernas kunskapsutveckling. En integration av flerspråkigheten bör gynna alla elever oavsett vilka eller vilket språk eleverna besitter. Vidare betyder det även att lektionsinnehållet inte bör bli lidande, det vill säga att det bör finnas strategier för att integrera flerspråkigheten på ett sätt som gör att det inte blir en språkundervisning och att lektionsinnehållets mål uteblir. Tvingstedt och
Salameh (2011) beskriver i deras studie att det inte framkom någon skillnad i elevernas resultat oavsett om eleverna haft tvåspråkig eller enspråkig undervisning, de skriver också att eleverna som hade svårigheter i deras förstaspråk även hade det i andraspråket. Det kan tolkas som att det inte är språket i sig som är ett hinder i elevernas kunskapsutveckling, däremot kan det innebära att undervisningen kan behöva individanpassas.

Ett samarbete hade kunnat underlätta möjligheterna till att integrera flerspråkigheten. Samverkan med hemmet är viktigt för flerspråkiga elever, detta belyser många av studierna, eftersom hemmet ofta kan hjälpa eleverna att utveckla modersmålet parallellt till det eleverna lär sig i skolan (Nordling & Sandberg, 2017; Roux 2018; Svensson, 2016; Torpsten, 2018; Tvingstedt & Salameh, 2011). En kritisk aspekt är att det är möjligt att eleverna som kommer från ett flerspråkigt hem, har föräldrar som inte har kunskap i det svenska språket, vilket kan påverka den stöttning eleverna kan få i hemmen kring skolarbetet. Vidare är en aspekt att ha i åtanke att hemmen behöver få förståelse för betydelsen av modersmålet. Torpsten (2018) nämner till exempel i sin studie att det fanns elever som kommit ifrån sitt modersmål, eftersom föräldrarna ansåg att det var viktigare att prata målspråket, som i detta fall är svenskaja förstaspråket i andraspråksutvecklingen.

Samtidigt visar forskning på att eleverna själva vill använda sig av målspråket i undervisningen (Burton & Rajendram, 2019; Roux, 2018), att eleverna väljer att använda målspråket kan bero på att alla eleverna kan målspråket (Roux, 2018). Det betyder att alla eleverna kan kommunicera med varandra. Emellertid kan de som delar språk kommunicera med varandra på ett annat sätt än om när de använder ett språk som inte är deras förstaspråk. Lärarna från Evaldssons (2002) studie menar att om eleverna får tillåtelse att hela tiden välja sitt förstaspråk, kan det bidra till att eleverna ej utvecklar svenskan.

En annan viktig aspekt som har visat sig vara en faktor i elevernas prestationer är vilka förväntningar läraren har på sina elever, har läraren låga förväntningarna kan det påverka elevernas möjlighet till språk- och kunskapsutveckling Wedin (2009).
Tvingstedt och Salamehs (2011) studie visar på att höga förväntningar på eleverna kommer

det att vara en framgångsfaktor. Även här kan det dras en slutsats om att lärarens förhållningssätt speglas i elevernas föreställningar och prestationer.

Förutom samarbete mellan skolan och hemmen, kan ett samarbete mellan de olika undervisningsformerna även underlätta för att integrera flerspråkigheten. En lärare är inte ensam i sitt arbete, detta eftersom det i de flesta fall finns klasslärare, svenska som andraspråkslärare och modersmålslärare, å andra sidan är det möjligt att det inte finns modersmåls eller andraspråkslärare på en skola, vilket gör att ett samarbete inte kan verkställas. Det syntes tydligt utifrån de flesta studierna att de olika undervisningsformerna; svenskundervisningen, svenska som andraspråkundervisningen och modersmålsundervisningen, verkade som separata forum. Det finns olika sätt att integrera de olika undervisningsformerna med varandra. I forskning inom området nämns Economou (2015) som menar att svenska som andraspråks lektionsinnehåll likväl hade kunnat undervisats i den ordinarie svenskundervisningen. Till skillnad från Economou som studerade gymnasiet, studerade Torpsten (2017) förskolan och fick liknande resultat. Torpsten skriver fram att eleverna kan lära med och av varandra, genom att ta del av varandras språk, vilket därmed eleverna kan göra under svenskundervisningen. Det betyder att genom att inte se undervisningsformerna som separerade från varandra, kan det gynna flerspråkigheten i den ordinarie svenskundervisningen. Svensson (2016) visar tydligt i sin studie att om eleverna får tillåtelse att använda sig av sin flerspråkighet under svenskundervisningen, gynnar det deras kunskapsutveckling inom svenskan. Wedin (2009) upptäckte att lärarna inom svenska som andraspråk och modersmål saknade utbildning. Genom att lärarna arbetar separat kan elevernas kunskapsutveckling bli lidande på grund av outbildade lärare. Medan om lärarna hade samarbete, finns det möjlighet för att lärarna kan styrka varandras undervisningar med deras olika kompetenser. Det kan tolkas som ur en lärares perspektiv att det blir mer arbete och mer planering, vilket kan bli kritiskt ifall något annat därmed blir lidande. Utifrån Roux (2018) studie kan det tolkas som att det finns en integration eftersom svenska som andraspråk läraren medverkar under vissa lektioner. Däremot är det svenska som andraspråk läraren som ansvarar för de flerspråkiga elever, vilket kan motverka en integrerad undervisningen, eftersom eleverna fortfarande segregeras. Det kan tolkas som att det förekommer transspråkande, däremot planeras transspråkandet inte in i den ordinarie undervisningen och därmed inte heller något pedagogiskt transspråkande. Genom att integrera undervisningsformerna med varandra, kan en kritisk aspekt vara att de tydliga ramarna som vissa elever behöver försvinner, eftersom lektionsinnehållets fokus kan bli för stort.

Att transspråkande inte framkommer i den planerade verksamheten syns utifrån resultatet. Forskning visar på att transspråkande är ett framgångsrikt sätt för att tillämpa sig nya språk och kunskaper (Burton & Rajendram 2019). Även Cummins (2005) lyfter fram vikten av att arbeta med alla språkliga förmågor då språken stöttas av varandra, samt att läraren behöver nyttja förstaspråket för att ge eleverna möjlighet att utveckla ett andraspråk på bästa sätt. Samtidigt uppmärksammar Nordling och Sandberg (2017) att det är viktigt att

öka kunskaperna inom svenskan, eftersom svenskan finns i alla ämnen. En kritisk aspekt till det kan vara att läraren möjligtvis inte besitter de kunskaper inom de olika språken som krävs för att kunna stötta eleverna i deras kunskapsutveckling. Att transspråkande sällan förekommer kan vara en aspekt som styrker den enspråkiga normen, som exempelvis Reath Warren (2016) lyfter fram genom att tillgången till att använda alla sina språkliga förmågor i skolan ofta uteblir när eleven har utvecklat målspråket till en godtycklig nivå. Lärarna i Burton och Rajendrams (2019) studie beskriver också hur transspråkande endast bör vara tillåtet i början av utvecklingen av ett språk. Utifrån Svensson (2016) studie kan vi dra en slutsats att utbildningen kanske inte blir likvärdig om flerspråkseleverna med godtyckliga kunskaper inte får möjlighet att använda sig av sina språkliga resurser, då de hela tiden kan komma att behöva avbryta sitt flyt och tankeverksamheten i skrivandet för att hitta de korrekta orden på svenska. Detta är något som också kan implementeras till de elever som är simultant flerspråkiga, som eventuellt hela tiden växlar mellan språken i hemmet. Hur lärarna väljer att ta till vara på elevernas bakgrund är också en viktig del i hur den flerspråkiga eller enspråkiga normen uppfattas (Cummins & Schecher, 2003; Economou, 2015; Evaldsson, 2002; Torpsten, 2018). Genom att låta eleverna använda sina språk och skapa en flerspråkig norm i klassrummet, kommer även eleverna att känna tilltro till sina språkliga förmågor.

Resultatet visar att forskning var spridd mellan årskurserna vilket visar på att det är ett relativt outforskat område oavsett årskurs. Det styrker motivet för vidare forskning kring området. Vilket Ganuza och Hedman (2017) som studerade årskurs ett till nio, är eniga kring. De menar att utbildning i samband med flerspråkiga normer är ett område som behöver forskas kring. Economou (2015) som studerade gymnasiet är inne på samma spår och menar att fokus bör ligga på att utveckla flerspråkigheten i skolan. Det kan tolkas som att integreringen av flerspråkigheten i skolan ser likadan ut oavsett vilken utbildningsnivå eleverna befinner sig på.

Slutligen menar vi också att även om forskningen tyder på att transspråkande är bra för elevernas språk och kunskapsutveckling, behöver läraren aktivt planera in det i meningsfulla sammanhang, det som vi i studien benämner som det pedagogiska transspråkandet. Att låta eleverna transspråka fritt, kan bidrag till det som lärarna i Burton och Rajendram (2019) studier beskriver, att det kan bli en otrygg lärandemiljö för eleverna och att det är oartigt om inte alla förstår vad som blir sagt, samtidigt som lärarna i Evaldssons (2002) studie beskriver att elever som hela tiden tillåts att prata förstaspråket inte utvecklar andraspråket, samt att vissa elever aktivt använder förstaspråket för att alla inte ska veta vad som blir sagt. Detta är också något som vi kan tyda genom Roux (2018) intervjuer med eleverna där de berättar att de outtalat har enats om att prata svenska, då det är ett språk som alla eleverna förstår.

8 Implikationer

Utifrån detta arbete skapas ett fortsatt forskningsområde som kan vara att undersöka samarbetet mellan de olika undervisningsformerna, eftersom flertalet av forskarna lyfter fram att lärarna saknade strategier för att bemöta flerspråkigheten i klassrummet. Det vill säga samarbete mellan undervisningsformerna, den ordinarie undervisningen, modersmålsundervisningen eller svenska som andraspråkundervisning. Med frågeställningen "*Hur kan modersmålsundervisningen integreras i den ordinarie undervisningen i svenska?"* eller "*Hur kan svenska som andraspråksundervisningen integreras i den ordinarie undervisningen?".* Syftet med forskningen vore då att undersöka hur språkutvecklingen i svenska kan utvecklas för att främja flerspråkigheten. Vilket kan leda till en fördjupad forskning i framtiden kring transspråkande, vilket är en aspekt som lyfts i detta arbete. Det framkommer inte ur forskningen som lyfts fram i detta arbete, hur transspråkande påverkar ett klassrum. Till exempel hur elevernas resultat påverkas av att transspråkande används jämfört med om det inte används.

Vidare visar forskningen som redovisats i detta arbete att forskningen ser snarlik ut oavsett vilken årskurs. Vore det lämpligt att fokusera på lågstadiet. Det finns dessutom inte mycket forskning gjord i dessa årskurser. För att få fram ett användbart resultat behövs det insamlingsmetoder som stödjer detta. Dessa kan vara intervjuer med lärare och modersmålslärare som arbetar i lågstadiet och som kan svara på hur de hade kunnat tänka sig att det kan se ut att samarbeta över dessa idag väldigt tydligt skilda verksamheter. Det hade också varit intressant att hitta en skola där modersmålsläraren samarbetar med svenskläraren och observera deras verksamhet och planering.

Det teoretiska ramverket som kan användas till detta arbete kan grunda sig i olika metoder för att främja flerspråkigheten och andraspråksutvecklingen med förstaspråket som en grund. Detta kan då bli en utgångspunkt för intervjufrågorna men även till att jämföra med den empiri som samlas in utifrån intervjuerna.

Referenslista

Ahrne, G & Svensson, P (2015) kvalitativa metoder i samhällsvetenskapen. Ahrne, G & Svensson, P, *Handbok i kvalitativa metoder* (s.8-16) Stockholm: Liber.

Ahrne, G & Svensson, P (2015) Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. Ahrne, G & Svensson, P, *Handbok i kvalitativa metoder* (s17-31) Stockholm: Liber.

Boréus, K (2015) Texter i vardag och samhälle. Ahrne, G & Svensson, P, *Handbok i kvalitativa metoder* (s157-175) Stockholm: Liber.

Burton, J & Rajendram, S (2019), Translanguaging-as-Resource: University ESL Instructors' Language Orientations and Attitudes Toward Translanguaging, *TESL CANADA JOURNAL/REVUE TESL DU CANADA 21 VOLUME 36(1) s. 21–47* doi:10.18806

Cummins, J & Schecter, S. R (2003). School based language policy in cultural diversity contexts. In S. R. Schecter & J. Cummins (Eds.), *Multilingual education in practice: using diversity as a resource*. Portsmouth, NH: Heinemann.

Cummins. J (2005) *Teaching for Cross-Language Transfer in Dual Language Education: Possibilities and Pitfalls*

Economou, C. (2015). *"I svenska två vågar jag prata mer och så": en didaktisk studie om skolämnet svenska som andraspråk*. (Doktorsavhandling. (sammanfattning) Göteborgs universitet, Göteborg) Hämtad från: http://hdl.handle.net/2077/39343

*Eklund, M. (2003). *Interkulturellt lärande: intentioner och realiteter i svensk grundskola sedan 1960-talets början*. (Doktorsavhandling, Luleå tekniska universitet, Luleå) Hämtad från: http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:ltu:diva-17379

Evaldsson, A-C (2002). Sociala och språkliga gränsdragningar bland elever i en mångkulturell skola. *Pedagogisk Forskning i Sverige*, årg 7, nr 1, s. 1–16. Hämtad från https://open.lnu.se/index.php/PFS/article/view/1231/1077

García, O. (2009). *Bilingual education in the 21st century: a global perspective*. Malden, MA: Blackwell

*Ganuza, N. & Hedman, C. (2017). Ideology vs. practice [Elektronisk resurs] Is there a space for Pedagogical Translanguaging in Mother Tongue Instruction?. *New Perspectives on Translanguaging and Education*. (208-226). Hämtad från: http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-143228

Håkansson, G. (2003). *Tvåspråkighet hos barn i Sverige*. Lund: Studentlitteratur.

*Menken, K & Sánchez, M T (2019) Translanguaging in English-Only Schools: From Pedagogy to Stance in the Disruption of Monolingual Policies and Practices, *TESOL QUARTERLY Vol. 53(3) s 741- 767,* doi: 10.1002/tesq.513
Hämtad från: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/tesq.513

Nationellt centrum för svenska som andraspråk (2019), Vad innebär translanguaging. Hämtad från: https://www.andrasprak.su.se/om-oss/vanliga-fr%C3%A5gor/grundskola/vad-inneb%C3%A4r-translanguaging-1.265067

Norling, M. & Sandberg, S (2017). Förskollärarens och lärares perspektiv på flerspråkiga barns språk-, skriv- och läsutveckling. I Heikkilä, M. & Lillvist, A. (red.), *Flerspråkighet för lärande i förskola, förskoleklass och årskurs ett: perspektiv från tre samproduktionsprojekt*. (s, 29-64) (Doktorsavhandling, Mälardalen University, Västerås, Mälardalen studies in educational sciences ; 33) Hämtad från: http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:oru:diva-74479

*Reath Warren, A. (2016). Multilingual study guidance in the Swedish compulsory school and the development of multilingual literacies [Elektronisk resurs]. *Nordand*. (11:2, 115-142). Hämtad från: http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-136858 2020-04-19

*Roux Sparreskog, C. (2018). *”Välkommen till 3a!” – En etnografisk fallstudie om språkutvecklande undervisning i ett språkligt och kulturellt heterogent klassrum*. (Licentiat-uppsats, Mälardalens högskola, Västerås) Hämtad från: http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:mdh:diva-40928

Skolinspektionen (2010). Språk- och kunskapsutveckling [Elektronisk resurs]: för barn och elever med annat modersmål än svenska. Stockholm: Skolinspektionen.

Skolverket (2018) *transspråkande – bakgrund teorier och praktiknära exempel* [Stockholm]: Skolverket

Skolverket (2019a) *Grundskolan-Slutbetyg årskurs 9, uppdelat per svensk och utländsk bakgrund* [Stockholm]: Skolverket.

Skolverket (2019b). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011: reviderad 2019*. (Sjätte upplagan). [Stockholm]: Skolverket.

Skolverket (2019c). *PISA 2018: 15-åringars kunskaper i läsförståelse, matematik och naturvetenskap*. [Stockholm]: skolverket.

Skolverket (2019d). *Statistik över elever i förskoleklassen läsåret 2018/19* [Stockholm]: Skolverket

Språklagen (SFS 2009:600). Stockholm: Kulturdepartementet.

*Svensson, Gudrun (2016). Ord i alla ämnen: Flerspråkiga elever och det skolrelaterade språket. I: Ewa Berg Nestlog & Desirée Fristedt, Språk i alla ämnen för alla elever: Forskning och beprövad erfarenhet. 53–73.

Torpsten, A. (2017). Preschool, Multilingualism and Translanguaging [Elektronisk resurs] Linguistic Diversity, Language Strategies and Participation. *US-China Foreign Language*. (15:2, 81-90). Hämtad från http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lnu:diva-61193

*Torpsten, A (2018) Translanguaging in a Swedish multilingual classroom. *Multicultural Perspectives*, Volume 20, 2018 Hämtad från: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15210960.2018.1447100

Tvingstedt, A-L & Salameh A-L (2011) Läs- och kunskapsutveckling hos elever som fått tvåspråkig undervisning på svenska och arabiska *Educare. - Malmö högskola, Lärande och Samhälle (3) 227-266*, Hämtad från: http://muep.mau.se/handle/2043/13182

*Wedin, Å. (2009). A restricted curriculum for second language learners - a self-fulfilling teacher strategy? *Language and Education*, 24(3), 171-183. https://doi.org/10.1080/09500780903026352

Wei, L. (2011) Moment analysis and translanguaging space: Discursive construction of identities by multilingual Chinese youth in Britain. *Journal of Pragmatics*, 43: 1222–1235.

Bilaga 1

Författare. (År).	SYFTE	METOD				POPULATION			ÅRSKURS
		ENKÄT	INTERVJU	OBSERVATION	INSAMLAT MATERIAL	ELEVER	LÄRARE	ANNAT	
Eklund (2003)	Syftet är att analysera vilka verktyg elever får genom skolan för att hantera kulturell mångfald, genom att studera interkulturellt lärande hos och mellan elever i årskurs nio, ur ett socialisationsteoretiskt perspektiv.		X		X	X			År. 9
Ganuza & Hedman (2017)	Syftet är att studera lärarnas förhållningssätt kring språk och pedagogik samt hur det praktiskt ger sitt uttryck. Utifrån modersmålsundervisningar, och ämnets möjligheter och begränsningar.		X	X	X		X		År. 1-9
Menken & Sánchez (2019)	Syftet med studien var att dokumentera och analysera förändringarna som skedde i de observerade skolorna som deltog i ett utvecklingsarbete där skolorna skulle börja arbeta och tillåta en transspråkande miljö.		X	X				X	År. 6-9
Reath Warren (2016)	Syftet med studien är att öka förståelsen av hur transspråkande hjälper flerspråkiga elever att nå målen i läroplanen, främst utifrån studiehandledning och nyanlända elever.			X		X			År. 2-8
Roux (2018)	Syftet är att i en tredje klass med flerspråkiga elever med olika språklig och kulturell bakgrund, undersöka språkfrämjande arbete.			X			X		År. 3
Svensson (2016)	Syftet är att lyfta sambandet mellan kunskapsinhämtning och ordförståelsen.			X	X	X			
Torpsten (2018)	Syftet är att öka kunskapen om den språkliga mångfalden som finns i skolor och hur elevernas uppfattningar om flerspråkighet och transspråkande är.			X	X	X			Åk. 4

Wedin (2009)	Syftet är att med fokus på andraspråkselever studera elevernas utveckling av språk och kunskap. Med fokus på förhållanden mellan klassrumsinteraktion, lärokunskaper och studentengagemang.		X	X		X			År. F-3 År. 3-6

Ida Nilsson och Melanie Daa

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Postadress: Box 823, 301 18 Halmstad
Telefon: 035-16 71 00
E-mail: registrator@hh.se
www.hh.se